

RATOWNICTWO WODNE – AKTY PRAWNE

Zgodnie z art. 29 Ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 65, poz. 437 późn. zm) minister właściwy do spraw wewnętrznych sprawuje nadzór nad ratownictwem górskim i wodnym.

Zadania w zakresie nadzoru nad ratownictwem wodnym Minister Spraw Wewnętrznych realizuje na podstawie zapisów ustawy o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych, która weszła w życie od początku 2012 roku. Do ustaw zostały wydane następujące akty wykonawcze:

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 23 stycznia 2012 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących liczby ratowników wodnych zapewniających stałą kontrolę wyznaczonego obszaru wodnego (Dz. U. z dnia 27 stycznia 2012 r.)

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie sposobu oznakowania i zabezpieczania obszarów wodnych oraz wzorów znaków zakazu, nakazu oraz znaków informacyjnych i flag (Dz. U. z dnia 19 marca 2012 r.)

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27 lutego 2012 r. w sprawie wymagań dotyczących wyposażenia wyznaczonych obszarów wodnych w sprzęt ratunkowy i pomocniczy, urządzenia sygnalizacyjne i ostrzegawcze oraz sprzęt medyczny, leki i artykuły sanitarne (Dz. U. z dnia 9 marca 2012 r.)

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie szkoleń w ratownictwie wodnym (Dz. U. z dnia 2 lipca 2012 r.)

REGULACJE PRAWNE ZAWARTE W USTAWIE DOTYCZĄCE RATOWNICTWA WODNEGO

1. Podmioty odpowiedzialne za zapewnienie bezpieczeństwa osobom przebywającym na obszarach wodnych,

Za zapewnienie bezpieczeństwa odpowiada:

- > na terenie parku narodowego lub krajobrazowego - dyrektor parku,
- > na terenie, na którym prowadzona jest działalność w zakresie sportu lub rekreacji osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która prowadzi działalność w tym zakresie,
- > na pozostałym obszarze - właściwy miejscowo wójt (burmistrz, prezydent miasta) - zwani dalej "zarządzającym obszarem wodnym".

Organizowanie i finansowanie działań ratowniczych na wyznaczonym obszarze wodnym należy do zarządzającego tym obszarem.

Zarządzający wyznaczonym obszarem wodnym może zlecić, w drodze umowy, organizowanie, kierowanie i koordynowanie działań ratowniczych podmiotom uprawnionym do wykonywania ratownictwa wodnego.

Powyższe przepisy nie dotyczą osób fizycznych dysponujących nieckami basenowymi wyłącznie do celów prywatnych.

2. Warunki bezpieczeństwa osób przebywających na obszarach wodnych

Zapewnienie bezpieczeństwa polega w szczególności na:

- > dokonaniu analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie;
- > oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;
- > prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
- > oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
- > objęciu nadzorem, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
- > uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
- > informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób;
- > zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

3. Podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego, zakres ich obowiązków

Ratownictwo wodne może wykonywać Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe oraz inne podmioty, jeżeli uzyskały zgodę ministra właściwego do spraw wewnętrznych. Minister właściwy do spraw wewnętrznych udziela, w drodze decyzji administracyjnej, zgody, na wniosek podmiotu ubiegającego się o jej udzielenie,

Wniosek, powinien zawierać:

- > nazwę podmiotu, siedzibę i jego adres;
- > informację o obszarze działania, na którym ma być wykonywane ratownictwo wodne;
- > informację o liczbie ratowników wodnych oraz posiadanych przez nich kwalifikacjach przydatnych w ratownictwie wodnym;
- > wykaz sprzętu specjalistycznego, środków transportu i łączności;
- > informację o źródłach finansowania planowanej działalności;
- > informację o zakresie planowanych szkoleń ratowników wodnych i instruktorów oraz wykaz kadry i sprzętu niezbędnego do szkolenia i egzaminowania.

W przypadku prowadzenia działalności ratowniczej na obszarze parku narodowego lub krajobrazowego do wniosku, należy dołączyć opinię dyrektora parku.

W ramach ratownictwa wodnego podejmowane są działania ratownicze, polegające w szczególności na:

- > przyjęciu zgłoszenia o wypadku lub zagrożeniu;
- > dotarciu na miejsce wypadku z odpowiednim sprzętem ratunkowym;
- > udzielaniu kwalifikowanej pierwszej pomocy;
- > zabezpieczeniu miejsca wypadku lub zagrożenia;
- > ewakuacji osób z miejsca stanowiącego zagrożenie dla życia lub zdrowia;
- > transporcie osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na obszarze wodnym do miejsca, gdzie jest możliwe podjęcie medycznych czynności ratunkowych przez jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego, o których mowa w art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, po uprzednim uzgodnieniu miejsca przekazania z dysponentem jednostki systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego;
- > poszukiwaniu osób zaginionych na obszarze wodnym.

4. Zasady finansowania ratownictwa wodnego

Zadania z zakresu ratownictwa wodnego są dofinansowywane przez wojewodów i mogą być dofinansowywane przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach dotacji celowych.

Dotacje, mogą być udzielane z pominięciem otwartego konkursu ofert.

Dotacje, mogą być udzielane na:

- > utrzymanie gotowości ratowniczej;
- > prowadzenie działań ratowniczych;
- > organizowanie i prowadzenie szkoleń ratowników wodnych oraz psów ratowniczych i ich przewodników;
- > utrzymanie gotowości operacyjnej sprzętu ratowniczego;
- > prowadzenie dokumentacji wypadków.

W przypadku odstąpienia od otwartego konkursu ofert, odpowiednio wojewoda oraz organ jednostki samorządu terytorialnego ogłasza zasady postępowania w sprawach udzielania dotacji.

Zadania związane z organizacją i prowadzeniem szkoleń ratowników wodnych w zakresie ratownictwa wodnego na podstawie zlecenia realizacji zadań publicznych, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 oraz z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 149, poz. 887 i Nr 205, poz. 1211) mogą być dofinansowane przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Podmioty uprawnione do wykonywania ratownictwa wodnego, do dnia 31 grudnia, przekazują ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych informację o wysokości otrzymanych w danym roku dotacji, celu, na który zostały udzielone oraz podmiocie, który ich udzielił.

5. Obowiązki osób przebywających na obszarach wodnych

Osoby przebywające na obszarach wodnych obowiązane są do zachowania należytej staranności w celu ochrony życia i zdrowia własnego oraz innych osób, a w szczególności:

- > zapoznania się z zasadami korzystania z danego terenu, obiektu lub urządzenia i ich przestrzegania;
- > stosowania się do znaków nakazu i zakazu
- > zapoznania się i dostosowania swoich planów aktywności do umiejętności oraz aktualnych warunków atmosferycznych;
- > użytkowania sprzętu odpowiedniego do rodzaju podejmowanej aktywności, sprawnego technicznie i zgodnie z jego przeznaczeniem i zasadami użycia;
- > bezwzględnego informowania odpowiednich służb ratowniczych lub podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego, o zaistniałym wypadku lub zaginięciu osoby oraz o innych zdarzeniach nadzwyczajnych mogących mieć wpływ na bezpieczeństwo osób.

6. Nadzór i kontrola nad ratownictwem wodnym

Nadzór nad ratownictwem wodnym sprawuje minister właściwy do spraw wewnętrznych.

W ramach nadzoru, minister właściwy do spraw wewnętrznych ma prawo:

- > żądać od podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego udostępnienia dokumentów oraz udzielania pisemnych wyjaśnień dotyczących ich działalności związanej z wykonywaniem ratownictwa wodnego;
- > dokonywać kontroli podmiotów uprawnionych do wykonywania ratownictwa wodnego dotyczącej prawidłowości realizacji zadań związanych z wykonywaniem ratownictwa wodnego. Oceny kontrolowanej działalności dokonuje się pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.